

SESSION DE 2006

**concours externe
de recrutement de professeurs certifiés
et concours d'accès à des listes d'aptitude (CAFEP)**

**section langues vivantes
étrangères : néerlandais**

composition en français

Durée : 5 heures

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique est rigoureusement interdit.

N.B. : *Hormis l'en-tête détachable, la copie que vous rendrez ne devra, conformément au principe d'anonymat, comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé comporte notamment la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devez impérativement vous abstenir de signer ou de l'identifier.*

Tournez la page S.V.P.

Commentez ce point de vue de Menno ter Braak (in *Van oude en nieuwe christenen* [1937], cité dans : F. Ruiter en W. Smulders, *Literatuur en moderniteit in Nederland*, Amsterdam, De Arbeiderspers, 1996, p. 221) à la lumière de la question : l'écrivain et la modernité dans l'entre-deux-guerres.

Vroeger gaf het mij een aangenaam gevoel bij een voetbalmatch of een bioscoopvoorstelling als intellectueel onder een „massa” aanwezig te zijn ; door die „massa” tegenover mij te weten (hetgeen ongeveer, zij het dan ook niet precies, wil zeggen : door die „massa” te verachten) gaf ik mijn intellectualiteit een voordelige achtergrond van plebejische domheid, die mij in mijn trots niet weinig versterkte. Ik was zozeer intellectueel, dat het mij mogelijk was mij buiten en zelfs boven, de „massa” te stellen en haar aanwezigheid uitsluitend te interpreteren te mijnen gunste. (...) Die illusie verdampte, en ik ervaar dit : nu die „massa” geen stomme figurant meer is, maar na een eeuw socialisme en fascisme in alle cultuuraangelegenheden is gemengd, is de benauwing, die zij veroorzaakt, een symptoom, dat mij veel meer in beslag neemt dan de au fond zo aangename verachting van weleer. Men beseft voor het front der „massa” afschuwelijk duidelijk, in welk fictiemuseum de intellectuelen hebben geleefd, en hoe deze ganse cultuur van arabesken, die wij „de europese cultuur” noemen, met het gros der inboorlingen van Europa niet veel meer te maken heeft dan met de negers, die de brandewijn, en de Japanners, die de bolhoeden van onze beschaving hebben overgenomen.

Commentez en néerlandais ce texte de l'historien L. de Jong à propos de l'attitude néerlandaise au lendemain de la première guerre mondiale en vous attardant tout particulièrement sur la question de la politique de défense et de neutralité des Pays-Bas dans la période 1918-1940.

Van algemener belang was dat de omstandigheid dat men er in geslaagd was, meer dan vier jaar lang letterlijk en figuurlijk buiten schot te blijven, in brede kringen van het volk en bij de meeste van zijn politieke leiders de verwachting wekte dat, mocht het ooit weer tot een grote oorlog komen, Nederlands neutraliteit opnieuw gerespecteerd zou worden. Een herhaling van de immense slachting die zich aan de fronten en speciaal bij de loopgravenstrijd aan het westelijk front voorgedaan had, leek overigens ondenkbaar. Wat men van de eerste wereldoorlog vernomen had en wat men er later van las of zag – in reportages, historische werken, romans, fotos, films –, wekte alles tezamen een diepe afschuw van oorlogsgeweld en een krachtige overtuiging dat, mochten ooit weer spanningen optreden, de mensheid een zo zinloos bloedige ontkenning zou weten te voorkomen. Hier weefden de jaren '14-'18 in het stramien van de volkspesyché twee hoofddraden die eerst een-en-twintig jaar later volledig zouden afknappen.

Dr. L. DE JONG, in *Het koninkrijk der Nederlanden in de tweede wereldoorlog* (deel 1, Voorspel), Martinus Nijhoff, 's-Gravenhage, 1969, p. 58.